

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/114/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716204052
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8716204052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., doručovacia adresa K. XXXX/X, XXX XX K., zastúpeného JUDr. Jozefom Furčákom, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 44, 058 01 Poprad proti žalovanej: V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/X, XXX XX K., zastúpenej JUDr. Jaroslavom Kokavcom, advokátom, so sídlom 1. mája 12, 031 01 Liptovský Mikuláš, o zaplatenie 13.000 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 9C/173/2016-83 zo dňa 17.04.2018 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku II. a III.

II. Priznáva sa žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil, cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 3.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 01.06.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 53,86 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením“.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ustanovení §143 , § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 až 5, § 150, § 488 a § 517 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 13.000 eur voči žalovanej titulom peňažného vyrovnania podľa Dohody o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 14.04.2014. V zmysle tejto dohody sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 25.000 eur v lehote do 31.05.2014. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaná zaplatila žalobcovi dňa 19.06.2014 z úveru poskytnutého bankou prevodom na jeho účet sumu vo výške 12.000 eur. Sporným tak ostalo vyplatenie sumy 10.000 eur. Podľa žalovanej jej žalobca po vyplatení tejto sumy v auguste 2014 (za prítomnosti matky a sestry) uviedol, že na doplatení sumy 3.000 eur netrvá. Následne však podal žalobu. Žalovaná bola sumu 3.000 eur ochotná zaplatiť ako existujúci dlh, súd prvej inštancie ju preto na zaplatenie tejto sumy zaviazal aj s príslušnými úrokmi z omeškania v zákonnej výške 5,25 % ročne za obdobie omeškania od 01.06.2014 do zaplatenia

tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol, nakoľko vykonaným dokazovaním - výsluchmi svedkov bolo preukázané vyplatenie sumy 10.000 eur žalobcovi žalovanou v auguste 2014. Uvedenú sumu jej poskytla matka, čo potvrdila aj sestra žalovanej. Pokiaľ ide o námietky právneho zástupcu žalobcu, súd prvej inštancie nepovažoval za podstatné, kde presne odovzdala peniaze matka žalovanej (v drobnostiach súd prvej inštancie vzal zreteľ na ľudský faktor vzhľadom na odstup času a vek matky žalovanej, opačný prístup by znamenal neprípustný formalizmus), ale že došlo k odovzdaniu peňazí žalovanou žalobcovi, čo obidve svedkyne jednoznačne zhodne potvrdili. Ich výpovede, vykresľujúce danú situáciu so všetkými súvislosťami, súd vyhodnotil ako vierohodné. Námietku žalobcu, že svedecké výpovede nemajú dostatočnú právnu kvalitu na to, aby vyvrátili predložené notársky overené listiny, považoval za právne irelevantnú, nakoľko predmetné svedecké výpovede ani nemali vyvracať nejaké predložené notársky overené listiny. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkou právneho zástupcu žalovanej o absolútnej neplatnosti (na ktorú by mal prihliadať ex officio) predmetnej dohody vznesenej z dôvodu, že suma na vyporiadanie BSM, ktorá je podstatnou náležitosťou takejto dohody, je zjavne nadsadená a obchádza zákon. Žalovaná nešpecifikovala, aký zákon by mala obchádzať, žalovaná sama na základe dohody plnila a aj v tomto konaní uviedla, že je ochotná zaplatiť existujúci dlh v sume 3.000 eur. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj vzhľadom na rozhodnutie vo veci samej súd prvej inštancie zamietol návrh právneho zástupcu žalovanej na doplnenie dokazovania vyžiadaním znaleckého posudku od peňažného ústavu Wüstenrot Bratislava.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a pomerne úspešnej žalovanej priznal ich náhradu v rozsahu 53,86 % (po odpočítaní neúspechu žalovanej - 23,07 % od jej úspechu - 76,93 %).

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Na úvod uviedol, že súhlasí, že jedinou spornou otázkou je vyplatenie sumy 10.000 eur, ktoré sa malo údajne udiť niekedy v auguste 2014. V prvom rade upriamil pozornosť na to, že formalizmus notárskych listín pri ich podpisovaní je celkom zbytočný, ak sa v právnej praxi uberieme cestou bezproblémového uznávania ničím nepotvrdených tvrdení zaujatých svedkov o ich zaplatení. Žalovaná ako dlhoročná pracovníčka N. N. pracovala s peniazmi a teda disponuje vedomosťami a zručnosťou, či už zasláť peniaze prevodom na účet alebo pripraviť potvrdenie o ich prevzatí. Žalobcovi sa javí nepravdepodobné, že by sa platilo peniazmi v hotovosti a platiaci si nijako nežiadal potvrdiť vyplatenie konkrétnej sumy. Poukázal na to, že v rámci dokazovania boli zo strany žalovanej navrhnuté dve svedecké výpovede príbuzných žalovanej, a to jej matky Z. H. a jej sestry. K objektívnosti výpovedí svedkýň je potrebné poukázať na to, že nielenže boli zaujaté voči žalobcovi, ale z ich výpovedí je zrejme nenávisť, pričom argumentujú fyzickým a psychickým týraním svojej príbuznej zo strany žalobcu. V kontexte, že neexistuje nijaký záznam o tom, že by bola v priebehu ich dlhoročného manželstva privolaná hliadka polície v dôsledku manželských nezhôd alebo, že by boli riešení v priestupkovom konaní, vyznieva ich zaujatosť ako výsledok manipulácie zo strany žalovanej. Výpovede oboch svedkýň považoval za neobjektívne, vzájomne si odporujúce a hlavne celý postup za nelogický. Dal do pozornosti skutočnosť, že žalovaná pri svojich prvých písomných výpovediach neuvádzala prítomnosť sestry S. F. N. pri údajnom odovzdaní peňažnej čiastky. Poukázal na nesúlad vo výpovediach svedkýň, pričom svedkyňa H. tvrdí, že peniaze odovzdala v spálni vo svojom byte priamo žalovanej a následne s ňou pokračovala do jej bytu, kde ju dcéra pozvala na kávu. Svedkyňa S. F. N. zase tvrdí, že mamka si peniaze zobrala sama, potom ju doprevádzala do bytu sestry a tam došlo k ich odovzdaniu. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku tento nesúlad označil ako „drobnosť“, s čím však žalobca nesúhlasí. V merite veci je sporné odovzdanie peňazí a hlavnými otázkami sú kde, kedy a komu boli odovzdané. Otázka „kedy“ je zodpovedaná len približne, čo mu znemožňuje obranu formou zistenia pobytu žalobcu, nakoľko približne v tom čase sa mal nachádzať v P. V.. Na otázku „kde“ obe svedkyne vypovedajú odlišne a zhodujú sa len v otázke „komu“, nakoľko žalobca je im dobre známy ako zať či švager. Súd prvej inštancie bagatelizovaním rozporu v základnej otázke dospel k nesprávnemu záveru a rozhodnutiu. Na základe uvedeného žalobca naďalej trvá na svojich vyjadreniach, že sumu 10.000 eur v mesiaci august 2014 neprevzal a tvrdenia žalovanej a jej príbuzných sú irelevantné, sledujúce jediný účel, a to mu nezaplatiť peniaze, ktoré mu patria na základe dohody o vyporiadaní BSM. Zo strany žalovanej došlo k manipulácii so svojimi príbuznými, kedy sa dostala do finančných problémov a ak od svojej matky peniaze prevzala, žalobcovi ich už neodovzdala. Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá považovala rozsudok súdu prvej inštancie za zákonný, dôvodný a v plnom rozsahu sa stotožnila so závermi súdu prvej inštancie. Navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny.

7. V rámci odvolacieho konania žalobca predložil listinný dôkaz - čestné prehlásenie V. Z. zo dňa 08.08.2018.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Podstata odvolacích argumentov žalobcu bola sústredená na tvrdenie o nesprávnom právnom posúdení a nesprávnom zistení skutkového stavu veci.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov, alebo vyjadrení strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

13. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

14. Podľa § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

15. Podľa § 149 ods. 1 OZ, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vypořádanie podľa zásad uvedených v § 150.

16. Podľa čl. 8 Základných princípov CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

17. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

18. Podľa § 187 ods. 1 a 2 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

19. Podľa § 191 ods. 1 a 2 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

20. Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov dohodou je jedna z najčastejších foriem vyporiadania BSM manželov, pričom Občiansky zákonník v ustanovení § 149 ods. 2 stanovuje povinnosť manželov, ktorí sa vyporiadali dohodou, vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali, pričom dohoda o vyporiadaní BSM sa môže týkať iba bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré už zaniklo a musí sa týkať všetkého majetku, ktorý v zmysle § 143 OZ do ich BSM patril a ktorý ako spoločný existoval v dobe zániku tohto spoluvlastníctva. Občiansky zákonník nestanovuje žiadnu formu pre dohodu o vyporiadaní BSM, teda môže byť uzavretá písomne alebo ústne, môže byť však uzavretá aj konkludentným činom, pokiaľ je z neho možné bezpečne usúdiť, že prejavy vôle účastníkov smerovali zhodne k tomu, aby bolo vyporiadané ich zaniknuté BSM.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou doručenou súdu dňa 05.05.2016 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 13.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 01.06.2014 do zaplata a náhrady trov konania. Argumentoval tým, že v zmysle Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 14.04.2014 sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 25.000 eur v lehote do 31.05.2014. Žalovaná doposiaľ zaplatila žalobcovi dňa 19.06.2014 sumu vo výške 12.000 eur, pričom do dňa podania žaloby neuhradila žalobcovi z titulu Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 14.04.2014 sumu vo výške 13.000 eur a to napriek výzvam na jej uhradenie.

22. Zo spisu súdu prvej inštancie je zrejmé, že medzi bývalými manželmi došlo dňa 14.04.2014 k spisaniu dohody o vyporiadaní zaniknutého BSM (č.l. 21- 22 spisu). Podľa tejto dohody sporové strany uzavreli manželstvo, ktoré bolo rozvedené rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 17C/238/2013-17, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2014. Uvedeným dňom t.j. 21.03.2014 zaniklo aj BSM sporových strán. Strany sporu spisali dohodu v tom smere, že do BSM patria iba spoločné investície nimi vynaložené za trvania manželstva do bytu patriaceho do výlučného vlastníctva bývalej manželky, nadobudnutého darom na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Správou katastra v K. dňa 13.10.2004. Výška spoločných investícií do uvedeného bytu predstavovala sumu 50.000 eur. Podľa tejto dohody sa na úplné vyporiadanie zaniknutého BSM žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 25.000 eur v lehote do 31.05.2014.

23. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie argumentovala tým, že do dňa podania žaloby zaplatila žalobcovi celkovo sumu 22.000 eur a teda z titulu úplného vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov mu doteraz dlhuje len sumu 3.000 eur. Tvrdila, že sumu 10.000 eur zaplatila žalobcovi v auguste 2014 za prítomnosti jej matky a sestry, pričom žalobca uviedol, že na dopltení sumy 3.000 eur už netrvá. Ako dôkaz podporujúci je tvrdenia navrhla vypočutie svedkov - jej S. Z. H. a N. S.. F. N..

24. Súd prvej inštancie vyhodnotil výpovede vyššie uvedených svedkov, vykresľujúce danú situáciu so súvislosťami, ako vierohodné. Výsluchom svedkom mal za preukázané, že žalovaná v auguste 2014 vyplatila žalobcovi sumu 10.000 eur. Z uvedeného dôvodu považoval žalobu žalobcu v časti o zaplata sumy 10.000 eur za nedôvodnú.

25. Žalobca v odvolaní spochybnil vierohodnosť výpovedí týchto svedkýň navrhnutých žalovanou a podľa jeho námietky boli tieto výpovede zaujaté, neobjektívne a vzájomne si odporujúce. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie na základe „bezproblémového uznania ničím nepotvrdených tvrdení zaujatých svedkov o zaplata“, spochybnil listiny s notársky overenými podpismi. K uvedeným odvolacím námietkam uvádza odvolací súd nasledovné:

26. Dokazovanie je procesným právom upravený postup súdu a strán, účelom ktorého je získanie poznatkov dôležitých pre rozhodnutie súdu, ktorými sa overuje ne/pravdivosť tvrdení v konaní. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na procesnej strane sporu. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného

práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaná tvrdila, že žalovanú sumu žalobcovi zaplatila, bolo jej povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalovanej, bolo úlohou súdu prvej inštancie označené a navrhnuté dôkazy zákonným spôsobom vykonať, následne vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

27. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov. Podľa článku 15 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu, t. j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti. V danom prípade súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovanej, prednesmi právnych zástupcov sporových strán, výsluchom svedkov S.. F. N. M. Z. H. a oboznámením s listinnými dôkazmi založenými v spise, t.j. vrátane Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 14.04.2014. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnom konaní svedecké výpovede nespochybňovali formálnu stránku Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 14.04.2014, a ani to nebolo ich úlohou. V civilnom procese sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, a to najneskôr do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Žalovaná v rámci procesnej obrany tvrdila, že žalovanú sumu vo výške 10.000 eur už uhradila a ako dôkaz navrhla výsluch svedkov. Súd prvej inštancie následne na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil tento dôkaz - výsluch žalovanou navrhnutých svedkov ako presvedčivý z hľadiska unesenia dôkazného bremena spočívajúcom na strane žalovanej na preukázaní úhrady peňažnej sumy v prospech žalobcu.

28. Žalobca poukazoval na nelogickosť konania žalovanej tým, že na prítomnosť svedkyne S.. F. N. pri odovzdaní peňazí si spomenula až o niekoľko mesiacov neskôr. Odvolací súd konštatuje, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (ako je návrh na výsluch svedka) sú strany sporu povinné uplatniť včas, najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku sporu, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Na pojednávaní konanom dňa 22.03.2018 žalovaná navrhla tento dôkaz vykonať, pričom až na pojednávaní konanom dňa 17.04.2018 súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené.

29. Pokiaľ ide o namietanú vierohodnosť svedkov, odvolací súd uvádza, že vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Pri hodnotení svedeckej výpovede z hľadiska vierohodnosti je významné, ako sa svedok správal, ako sa jeho výpoveď odchyľuje od tvrdení strán, či iných subjektov a hodnotí sa celková /ne/zaujatosť svedka. V kontradiktórnom spore sa zásadne zmenil spôsob zadovážovania dôkazov, ktoré je zverené primárne procesnej aktivite sporových strán. V tomto zmysle ide teda o „svedka žalovaného“, čo však nemusí nevyhnutne znamenať aj zaujatosť svedka. Súd musí starostlivo vyhodnotiť prípadnú zaujatosť svedka v kontexte celkového vyznenia výsluchu svedka. Z uvedených dôvodov aj dôkaz výsluchom svedkyň Z. H.F. M. S.. F. N., ktorých vierohodnosť odvolateľ namieta v odvolaní, bolo treba vyhodnotiť podľa hore uvedených kritérií. Pri hodnotení tohto dôkazu súd vyhodnocuje vierohodnosť výpovede svedka nielen z toho, aký má svedok vzťah k stranám sporu a k prejednávanej veci, ale tiež s prihliadnutím k tomu, aká je jeho rozumová a duševná úroveň, k spôsobu reprodukcie skutočností, o ktorých vypovedá a k jeho chovaniu pri výsluchu, t. j. či je svedok presvedčivý, či vypovedá s istotou, plynule a či je ochotný odpovedať na otázky a k poznatkom zisteným na základe hodnotenia iných dôkazov (do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, prípadne, či sa navzájom dopĺňajú); celkové

posúdenie uvedených hľadísk potom poskytne záver o pravdivosti, či prípadnej nepravdivosti tvrdených preukazovaných skutočností.

30. Súd prvej inštancie na návrh žalovanej vypočul Z. H.Ú. (matku žalovanej) a S.. F. N. (sestru žalovanej) ako svedkov na pojednávaní dňa 17.04.2018. Z obsahu zápisnice z predmetného pojednávania vyplýva, že výpovede obidvoch svedkýň sa zhodujú v tom že matka žalovanej, Z. H. odovzdala žalovanej peňažnú sumu vo výške 10.000 eur, ktorú mala predtým uloženú u seba doma v skrini v obálke. Ďalej sa zhodujú v tom, že Z. H. spoločne so sestrou žalovanej, S.. F. N. išli spoločne na pozvanie žalovanej do jej jednoizbového bytu. Uvedené tvrdenie potvrdzuje aj výpoveď S.. F. N. o tom, že ju Z. H. požiadala, aby bola s ňou pri vyplácaní peňazí ako svedok. A napokon sa zhodujú v tom, že obidve svedkyne videli na vlastné oči, ako žalovaná vo svojom jednoizbovom byte odovzdala sumu 10.000 eur žalobcovi. Svedkyňa S.. F. N. navyše uviedla, že k odovzdaniu sumy 10.000 eur malo dôjsť niekedy koncom augusta 2014 a že k odovzdaniu peňažnej sumy malo dôjsť v obývačke bytu žalovanej. Jedinú nezgodu vo výpovediach svedkýň vidí odvolací súd vo vzťahu k tvrdeniu Z. H. o tom, že peňažnú sumu odovzdala žalovanej už vo svojom trojizbovom byte, na rozdiel od S.. F. N., ktorá tvrdila, že Z. H. dala peniaze žalovanej až potom ako prišli k žalovanej do jej bytu. Vo vzťahu k tejto nezhode sa odvolací súd stotožňuje s poukazom súdu prvej inštancie na ľudský faktor, v konkrétnom prípade vek (XX rokov v čase pojednávania) a zdravotný stav svedkyne Z. H., a napokon aj samotný odstup času medzi jej výpoveďou dňa 17.04.2018 a žalovanou tvrdeným odovzdaním sumy 10.000 eur niekedy v auguste 2014. Svedkyňa S.. F. N. na pojednávaní pred vypočutím Z. H. síce uviedla, že myslenie Z. H. je úplne v poriadku, avšak je zdravotne ťažko postihnutá v plnom rozsahu a prežila dve mozgové príhody a jednu operáciu. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, pri hodnotení tohto dôkazu súd vyhodnocuje vierohodnosť výpovede svedka tiež s prihliadnutím k tomu, aká je jeho rozumová a duševná úroveň, a preto pokiaľ sa svedkyňa Z. H. vo svojej výpovedi odchyľila od výpovede druhej svedkyne len vo vzťahu k jedinej skutočnosti, a to ohľadne miesta odovzdania peňažnej sumy žalovanej, nemožno podľa názoru odvolacieho súdu vziať toto na príťaž žalovanej vo vzťahu k vierohodnosti „jej“ svedka a v konečnom dôsledku unesenia dôkazného bremena. A napokon ako uviedol súd prvej inštancie, skutočnosť, či už došlo k odovzdaniu peňažnej sumy zo strany svedkyne Z. H. žalovanej v byte svedkyne, alebo až v byte žalovanej, nie až taká podstatná, ako to, či došlo k odovzdaniu peňažnej sumy zo strany žalovanej žalobcovi, a to obidve svedkyne vo svojich výpovediach potvrdili.

31. Je zrejmé, že súd prvej inštancie, odhliadnuc od zhodných tvrdení (okrem jedného prípadu) aj na základe iných skutočností (priamy kontakt na pojednávaní, spôsob reprodukcie skutočností, o ktorých svedkyne vypovedali, zodpovedanie otázok právnych zástupcov) nemal pochybnosti o ich vierohodnosti, i keď tie sú príbuzné žalovanej. Odvolací súd po preštudovaní zápisníc z pojednávania, na ktorých boli svedkyne vypočuté, dospel k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie.

32. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 9. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 276/2014-29, z ktorého vyplýva, že spochybňovanie objektívnosti výpovedí svedkov a účastníkov konania iba na základe ich kolegiálneho alebo iného rodinného či spoločenského vzťahu bez toho, aby vierohodnosť výpovedí spochybňovali aj iné, objektívne zadokumentované skutočnosti a dôkazy, by v prípadoch, kedy jediným dostupným dôkazom je práve iba výpoveď účastníkov konania či svedkov majúcich medzi sebou takýto vzťah, viedlo k nemožnosti uniesť dôkazné bremeno navrhovateľom a zároveň by viedlo k vytvoreniu neakceptovateľnej „prezumpcie nepravdivosti“ svedeckých výpovedí či tvrdení účastníkov konania.

33. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že v merite veci je sporné odovzdanie peňazí a hlavnými otázkami sú kde, kedy a komu. Na základe vyššie prijatých záverov je odvolací súd toho názoru, že popri otázke „komu“ bola zodpovedaná aj otázka „kde“. Vykonaným dokazovaním bol preukázané, že žalovaná vyplatila žalobcovi sumu 10.000 eur, ktorú jej poskytla jej matka za účelom úplného vyrovnania jej dlhu z Dohody o vyporiadaní BSM, a to v jednoizbovom byte žalobkyne. Žalobca v odvolaní vo vzťahu k otázke „kedy“ uviedol, že táto je zodpovedaná iba približne, čo mu znemožňuje obranu formou zistenia pobytu žalobcu, nakoľko približne v tom čase sa mal nachádzať v P. V.. K tomuto odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu spisu uvedenú skutočnosť žalobca netvrdil pred súdom prvej inštancie a prvýkrát ju uviedol až v odvolacom konaní. Odvolací súd poukazuje na § 366 CSP, v zmysle ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní

došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo a d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadnu skutočnosť, pre ktorú by nemohol uplatniť tento prostriedok procesnej obrany bez svojej viny pred súdom prvej inštancie. Na základe uvedeného odvolací súd neprihliadal na jeho tvrdenie ohľadne jeho možného pobytu v P. v čase odovzdania peňažnej sumy, t.j. v auguste 2014.

34. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky dôkazy nielen jednotlivo, ale predovšetkým v ich vzájomnej súvislosti. Návrhom na vykonanie dôkazu formou výsluchu svedkov žalovaná dokázala relevantným spôsobom spochybníť pravdivosť tvrdení žalobcu o neuhradení sumy 10.000 eur. Dôkazy preukazujú, že žalovaná v období augusta 2014 uhradila žalobcovi sumu 10.000 eur titulom Dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 14.04.2014. Uplatnený nárok žalobcu bol preto v tejto časti nedôvodný, a preto súd prvej inštancie správne zamietol žalobu v tejto časti.

35. Vo vzťahu k predloženému čestnému vyhláseniu V. Z. zo dňa 08.08.2018, ktoré žalobca predložil v odvolacom konaní, odvolací súd opätovne poukazuje na ustanovenie § 366 CSP a bod 33. odôvodnenia tohto rozsudku.

36. Odvolací súd pripomína, že v civilnom procese je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

37. Z uvedeného možno teda konštatovať, že námietky žalobcu nie sú dôvodné, a preto nebolo možné jeho odvolaniu vyhovieť. Rozsudok súdu prvej inštancie je z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov správny a odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku II. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

38. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

39. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).